

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

Vinogradska dela po trgatvi.

Po Dolenjskem je žalibog navada, stara navada, da se po trgatvi do prihodnje spomladi v vinogradu nič ne dela. To je bilo do novejšega časa, ko trtne uši še poznali nismo, še opravičeno. Postorilo se je namreč še lahko vse na spomlad. A sedaj, ko imamo s cepljenimi ameriškimi trtami opraviti, pa temu ni tako. Pri teh nastanejo pa že po trgatvi dela, katera so neobhodno potrebna. Taka dela so pa sledeča: Vse trte, katere so bile, kakor cepljene bilfe, letos posajene, mora se po trgatvi, prej ko ojstra zima nastopi, z zemljo obsuti, ogrniti. Vsako pa se mora toliko z zemljo obsuti, da pride mesto, kjer je trta cepljena, popolnoma pod zemljo. To izvršiti ti kaže tudi pri vseh tistih trtah, katere so bile prošlo spomlad nizko pri tleh cepljene, bodisi na suho ali na zeleno. In zakaj kaže to izvršiti? Zato, ker je jako mogoče,

da trte v hudi, osobito suhi zimi pozebejo. Najraje pozebejo pa ravno na mestu požlahtnitve, kajti ravno na tem mestu je trtni les najnežnejši.

Vse trte, katere so bile v tekočem letu visoko cepljene, bodisi na suho s zamaški, ali pa na zeleno, treba je po trgatvi pred nastopom zime pogrubati ali pa vsaj na tla položiti in s zemljo zasuti. To delo je pa veliko potrebnejši, kakor pa osipanje nizko cepljenih trt, kajti visoko v zraku veliko ložje pozebejo, kakor pa nizko pri tleh. Kdor le utegne, naj svoje visoko cepljene trte še pred zimo kar pogruba. Pogrubana trta obvarvana je popolnoma pred pozebenjem in pred polomljenjem po snegu in vetru. Ako se pogrubane trte koj tudi pravilno obreže, kar je čisto pravilno in toraj jako priporočljivo, rasto sledečo spomlad odločno čvrstejše, kakor pa šele na spomlad grubane. Zagrubane trte obsuti, tako visoko obsuti, da pride požlahtnitev pod zemljo, je pa zopet prav priporočljivo in sicer zato, da bi ne pozeble. Kdor ima trtnico ter v njej cepljene trte, naj nikar ne

PODLISTEK.

Germova razstava v Ljubljani.

Piše I. V—č.

Na vseh kulturnih poljih giblje se naš narod; da, povspel se je celo na teh in onih do višine, v katerej uspešno lahko tekmuje z mogočnim našim sosedom.

Da pa se je povspel do takih višin, omogočilo je le vzajemno postopanje naših voditeljev, talentov — prvakov z narodom. Politik, pisatelj, učenjak i umetnik probujevali so narod, kojega sinovi so bili; narod izvrševal pa je napram njim očetovske dolžnosti ljubezni. — Toda brez pasterke ni bil; za obrazovalne umetnosti (slikarstvo, kiparstvo, arhitekturo i umetniško obrt) se je naš narod sploh malo, ali pa prav nič brigal, izvzemši posameznike, ki so zanimajoč se za stvar, po možnosti gmotno i moralno podpirali mlade umetnike v dolgotrajnih i težavnih njih študijah. A posa-

mezniki, — dočim je narod le malo, ali pa sploh ničesar ni storil, — niso mogli zaprečiti duševnega, da v slučajih celo fizičnega pogina mladih talentov, ki so bili prisiljeni prekiniti svoje študije jih obesiti celo na kol, zagrebsti svoje zmožnosti ali pa poiskati si borni kruhek v zavistni tujini, kakor slavna naša brata Šubica.

Žalibože živimo še danes v teh žalostnih razmerah. Mladim umetnikom nedostaje dovoljne spodbuje, živahnega, medsebojnega tekmovanja, kar vse bi omogočile letne ali slične perijodične razstave domačih umetniških proizvodov, razpisovanje konkurence za umetniške načrte ob prilikah, v katerih naš narod le prerad poveri tujcu to ali ono umetniško naročilo, — i slednjič ne v zadnji vrsti deželne i druge štipendije za ta ali oni umetniški inštitut.

Gospod Josip Germ, akad. slikar i učitelj risanja na grofovsko Strakoyski akademiji v Pragi, nam Novomeščanom posebno dobro znan — vsaj je prebil mladostna svoja leta v naši sredini, v stavil je iz lastne inicijative i na lastne stroške katerej si je pridobil i splošnih simpatij, — raz-

*) Opomba uredništva. Kakor ravnokar čujemo, otvorjena je Germova razstava samo še do 1. t. m. in je prišel dotični poziv v podlistku prepoznano.

pozabi tudi v tej vse trte tako visoko obsuti ali ogreniti, da pridejo požlahtnitve pod zemljo. Na jesen že cepljene trte iz trtnice jemati in jih za spomladnjo porabo v kleti prisipati ali pa v jame zakopati ni nikdar tako priporočljivo, kakor pa puščanje istih v trtnici.

Kedor ima že od spomladi ali še celo od prošle zime že prekopan (prerigolan) pa ne tudi zasajen svet, ker znabiti trt ni mogel dobiti, zasadi naj ga tudi koj letos še pred zimo. Na jesen že posajene trte poprimejo in rasto navadno boljše, kakor pa šele na spomlad posajene. Samo o sebi razumljivo pa je seveda, da morajo na jesen posajene trte čez zimo prav dobro s zemljo osute biti.

Še neko delo bi našim vinogradnikom jako priporočali, da se ga še pred zimo lotijo, in to je — naprava komposta. Ameriška podloga, ako hočemo da nam bode našo na njo cepljeno evropsko trto dobro redila ter pri vstrajni rodovitnosti vzdržala, potrebuje obilo hrane, gnojiti jej je treba izdatno, obilno. Hlevskega gnoja navadno za poljedelstvo pomanjkuje, tako da ga za vinogradstvo nič ne preostaja. Umetna gnojila kupovati zamore le tisti, kateri ima denar za to, izdajo pa tudi le za kratek čas. Zakaj bi se toraj, kjer gnojila za vinogradstvo ne dostaja, kompost ne napravljali? To je gnojilo, katero najmanj, takorekoč nič ne stane, izda pa toliko, kakor najboljši hlevski gnoj. Posestniki vinogradov, uredite si vaša stranišča tako, da boste zamogli vse blato nabirati in za zabelo komposta rabiti. Storite to tudi z vašimi gnojišči; uredite tudi te tako, da se vam gnojnica brez haska ne bode v sosedni potok odtekala, nabirajte jo marveč

v kako jamo, v kako v zemljo zakopano kad, in kadar je polna, polivajte, zabelujte z njo kompost. Na kompost znašajte vso le mogočo šaro, kakor cestno blato, dvorišno žaganje, smeti, plevel, zemljo, obrezke repe, pese itd. Vso to šaro zabelite večkrat v letu s stranišnim blatom in gnojnico. V teku leta prekopljite vso šaro vsaj dvakrat in po preteku leta zamogli boste reči: v kompostu imam doma na dvorišču hranilnico, v katero nič ne ulagam, iz nje pa prav obilni kapital z visocimi obresti vred vlečem.

Navada res ni pri nas, da bi se kompost napravljali, ali te navade se je treba ravno lotiti, upeljati se jo mora, ker jo duh časa zahteva. Kdor se bode naprave komposta lotil, opustil je ne bode sigurno nikdar več. Pač ponašal se bode pa še vsak tak gospodar s svojim kompostom. Kazal ga bode svojim sosedom, prijateljem in znancem češ: glej mojo domačo hranilnico, v katero nič ne vlagam, donaša pa minele obilne obresti, marveč še celo kapital.

Letošna sadna kupčija.

Letos smo pridelali precej sadja na Dolenjskem, ali kaj pomaga, ko nimamo kupca zanj. Kedar ni sadne letine, je slabo, a kedar je, pa tudi, ker ne moremo sadja prodati. Potem naj se pa vnemamo za sadjerejo in naj zasajamo sadno drevje! Čemu neki? Tako tožijo naši gospodarji tudi letos. Marsikdo bo na prvi hip sodil, da imajo prav, a v resnici je vendarle drugače. Potrebno, nujno potrebno bi bilo, da bi gospodarji prodajali sadje v dobrih letinah in spravili zanj

32 slik v ljubljanskem Rudolfinumu, večinoma izborna in vestno slikane portrete, ki se skoro vsi odlikujejo po elegantnem vkusu, prozornih, resničnih barvah in korektni risbi.

Posebno krasne so študije ženskih glav, slikane v takozvanem „plein-air-u“, t. j. na prostem v polnej solnčnej svetlobi, gledanej zkozi zračno plast, metajoči od raznobarvene obleke, solnčnikov, poslopij, krajinskega zelenja i cvetja sličnobojne reflekske po osenčenih in osvetljenih delih slikanega predmeta. Takoj v teh slikah stavi se nam v Germu nasproti zastopnik moderne realistične šole, kakor so jo vstvarili novodobni francoski i nizozemski umetniki. Razstavil pa je tudi razne žanerske slike, ki nikakor ne zaostajajo v umetniškej vrednosti za portreti; da, celo z malo krajinko predstavil se nam je Germ kot vsestranski umetnik, kojemu je razkrila narava vse svoje čare.

Žal, da v očigled mlajšemu občinstvu naš umetnik ni mogel razstaviti prekrasnih aktov, t. j. plastično anatomske natančnih posnetkov človeškega telesa v raznih pogibih, slikanih v slavni

šoli Brožikovi, čegar ljubljenski učenec je bil naš Germ; ti akti še le kažejo slednjega v pravej luči mojsterske dovršenosti, kakor sem imel priliko prepričati se o tem v lastnem atelierju umetnikovem v Pragi.

Prostor ne dovoljuje, spuščati se v podrobnosti; pa vsaj so poročali o Grmovej razstavi skoro da vsi slovenski listi; pač pa sem hotel spominjati se odličnega našega umetnika v listu, ki zastopa interese Dolenjske i nje metropole, koji se smeta ponašati s tako vrlim sinom, kakoršen je naš ožji rojak Germ.

Zato pa rojaki, — da odlikujete domačega umetnika, — posetite Germovo razstavo, vsaj ne žrtvujete več kakor borih 20 krajcarjev. Ne zahtevam, da pohitite nalašč v to v Ljubljano, toda spomnite se vsaj, meškajoč v stolnem našem mestu Grmove razstave v Rudolfinumu, oglejte si jo; vsaj je vže davno čas, da ne izobrazujemo samo našega posluha po glasbenikih, marveč negujemo tudi najdražji biser, ki nam ga je dal Stvarnik, — neprecenljivi dar vida!

nekaj denarja. To bi jih bolj nauduševalo za sadje-rejo kakor še tako dobri nasveti in vplivalo bi na povzdigo sadjereje, da bi bilo veselje gledati v bodočnost. Ker pa letos ni prilike, da bi sadje dobro prodajali, zato pa vendar le ne smemo izgubiti veselja do sadjereje in zanemarjati to važno stroko kmetijsko. Nasprotno! Saj nam sadje veliko zaleže v gospodarstvu, ako ga stolčemo v mošt, ako ga sušimo itd., kakor delajo tudi po drugih deželah, kjer imajo še več sadja kakor ga imamo pri nas. Res je, da smo denarja potrebni in bi nam denar več zalegel kakor mošt, ali kaj se hoče. Letos je predobra letina in preveč sadja po drugih krajih, da bi bilo misliti na dobro sadno kupčijo po naših krajih. V takih okolščinah bi nam tudi združno prodajanje sadja dosti ne pomagalo, ker bi ga morali v očigled visokim železničnim tarifom dajati za slepo ceno, ako bi ga hoteli nazven prodati. Sicer pa se moramo — da govorim odkritosrčno — za tako združno prodajanje še le pripraviti, kajti istina je, da nam treba v ta namen mnogo več sadja, kakor ga imamo sedaj po Dolenjskem. Dobre vrste sadja bo treba pridno zasajati, ako hočemo zasnovati take uspešno delujoče sadjarske zadruga, kakor jih imajo n. pr. na Nemškem. V pridelovanju sadja posnemati moramo najprej sosedne Štajarce. Ti so zaradi svoje bogate in uspešne sadjereje tako na glas, da lahko prodajajo sadje tudi v takih letih, ko je povsod dosti sadja, to pa brez posebne organizacije. Povzdignimo tudi mi našo sadjerejo do take stopinje in ako se bomo potem še združili in skupno prodajali sadje, gotovo se bo tudi ta stroka popela pri nas do tiste veljave, ki ji pristaja po naših vinorodnih in družih dolenjskih krajih.

Na povzdigi sadne kupčije je veliko ležeče ysem merodajnim krogom in posebno tudi vladi, ker je prepričana, da bi se z dobro kupčijo najbolj pospeševala sadjereja po naših krajih. Zaradi tega je vlada na predlog grofa Attemsa, predsednika avstrijskega sadjarskega društva poprijela letos sama za inicijativo in se sama potegovala za to, da bi se napravile po raznih krajih naše države sadjarske zadruga s tem namenom, da bi se lažje prodajalo domače sadje in zabranilo inozemsko konkurenco, katero so delali zlasti Amerikanci v zadnjih letih. Tudi novomeško okr. glavarstvo povabilo je nekatere veščake in se posvetovalo o tej zadevi. Sklenilo se je napraviti prvi poskus s tako združno prodajo sadja v vasi Zgor. Orehovci pri St. Jerneju in v bližnjih vaseh. V tej okolici pridelava se namreč še največ sadja (kar je novomeškega okraja) in še najlaže bi se ondotnim gospodarjem pripomoglo k uspešnejši prodaji sadja. V to svrhu bil je tudi pristav g. V. Rohrmann na binkoštno nedeljo popoldne doli v Orehovci in se razgovarjal z gospodarji o usta-

novitvi take zadruga. Gospodarji so bili takoj pridobljeni za to podjetje. Nekatere neugodne okolščine pa so zabranile, da bi se bila že letos izvela dobra misel in zasnovala taka zadruga. S tem pa vsa zadeva ni pokopana. Pravila za ustanovitev take zadruga so v delu pri c. kr. okrajnem glavarstvu, in če Bog da, ustanovila se bode taka sadjarska zadruga zanaprej, če tudi še nimamo tako ugodnih pogojev za uspešno nje delovanje kakor jih imajo na Nemškem. Vsekako je pa zabilježiti z veseljem, da se je pričelo živahneje gibanje pri nas tudi na tem polju.

Ker je želeli, da se proda z naših krajev letos saj fino namizno sadje, potrudile so se že razne osebe, da bi dobile kupcev. Posebno deluje sedaj vodstvo kmetijske šole na Grmu, ki ima tudi dokaj lepega in skrbno obranega sadja, da bi se našli kupci. Žalibog pa, da ni pravega vspeha, ker je sadja povsod dosti. V Trstu in Reki hočejo sadje dobiti po tako nizki ceni, da je boljše, ako ga stolčemo v mošt.

Zaradi tega nam kaže, da porabimo navadne vrste jabolok sploh za mošt. Kdor ima pa fine vrste jabolok n. pr. voščenske, tofeljčke i. dr. ta naj jih shrani, ker jih bo pozneje gotovo lažje prodal. Po zimi je skrbno obrano in lepo sadje tudi v dobrih letinah drago in se lahko proda. Kmetijska družba kranjska poskusila bo letos prirediti mesca novembra sadni trg v Ljubljani. Njej je veliko na tem, da bi se gospodarji navadili sadje skrbno obirati z drevja in po dlje časa hraniti, ker se da lepo sadje pozneje boljše prodati kakor pa zgodaj jeseni. Potrgajmo tudi pri nas fina zimska jabolka z roko in o pravem času in shranimo jih dobro, da ostanejo zdrava. Gotovo jih bomo pozneje lažje prodali kakor sedaj.

R.

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Državni zbor se je sešel v ponedeljek 26. septembra. Vlada bi rada dognala nagodbo z Ogersko, zato ga je sklicala. Ali kakor vse kaže, bo šlo težko. — Nemški levičarji bodo po stari navadi rogovilili in ropotali naprej. Na desnici pa tudi ni vse v lepem redu in slogi. In da ni vse lepo složno, moramo sedaj reči, je prav. Ministerski predsednik grof Thun se je namreč izjavil, da se bo opiral na desnico. Vse lepo. Ali zakaj se je hoče opirati? Da bi z njeno pomočjo dognal nagodbo z Ogersko. Slovanski poslanci naj tvorijo potrebno večino, naj kroté levičarje in naj potrdijo nagodbene predloge vlade, pa so storili svojo dolžnost. Tako misli grof Thun. Slovanski poslanci pa niso vsi take misli o svojih dolžnostih. Slovenski celo ne. Naši katoliško-narodni poslanci so sklenili pretečeni teden v Ljubljani, da izstopijo

iz vladne večine in potem postopajo popolnoma neodvisni na vse strani, popolnoma po svojem prepričanju. Sklenili so to, ker sedanja vlada, oziroma vladni organi, v političnem, narodnem in gospodarskem oziru slovenski narod potiska v kot. Tega sklepa se je pa malo zbal grof Thun, vzlasti, ker tudi več drugih poslancev „slovansko-krščanske narodne zveze“ isto misli kakor naši poslanci. Grof Thun jih sedaj na Dunaju pogovarja s sladkimi besedami in z obljubami. Ali naši poslanci hočejo videti dejanja, očitna dejanja. Do sedaj še ne vemo, ali se je posrečilo Thunu ali ne jih pridobiti za vladno večino. To pa moramo reči, da so naši poslanci nastopili možato.

Kaj je novega po širokem svetu?

Francoska republika je zadnji čas pred vsem svetom potrdila, da je resničen stari pregovor, ki pravi: denar je sveta vladar. Znano je, da je bil francoski častnik Dreyfus obsojen pred nekaj leti, ker je izdajal skrivne načrte francoskega vojnega ministerstva neki tuji vladi. Moral je iti v zapor na „hudičev otok“. Ali ker je Dreyfus žid, so židje zagnali strašen krik in vik, trdeč v časopisih svojih, da je nedolžen. Dolgo so silili vlado, naj še enkrat preiskuje Dreyfusovo zadevo. Slednjič so zmagali. Francoski ministri so ta teden soglasno sklenili, da se preišče še enkrat Dreyfusova pravda. Pa naj kdo poreče, da ni res denar sveta vladar.

Kreta je še vedno tisti otok, ki evropskim velesilam beli glavo. Zadnji čas so mohamedani počenjali krutosti in se znašali nad kristijani. Stiri evropske velesile so poslale sultanu tako sporočilo, naj odzove vse svoje vojake in uradnike z otoka, če ne: pošljejo svoja brodovja pred Carigrad. No, sultan se gotovo ni preveč prestrašil tega poročila. Takih poročil je dobil že dosti v zadnjih dveh letih, pa še zmeraj lepo mirno živi v svoji palači in se smeje evropskim „velesilam“, ki so toli silne, toli močne, da še do danes niso ukrotile peščice Turkov na otoku Kreti.

Piše se nam:

Iz Dobrove. — (Konec.)

8. Slovo in odhod.

Čas ločitve je bil le prehitro tu. Kmalu po 4. uri popoldne pričeli so nekateri prečastiti jubilanti odhajati, da ne zamude večernih vlakov, odhajajočih iz Ljubljane. Nekaj minut pred 5. uro zapustili so prevzvišeni z ostalimi p. n. gospodi jubilanti župnišče ter so se podali obiskat preblag. gospo Poklukarjevo in njeno družino. Med tem zbrala se je doli pod župniščem na cesti naša požarna bramba polnoštevilno v lep špalir, množiča drugega ljudstva in del občinskega zastopa z očetom županom na čelu. Na tem mestu pričakovala je prevzvišenega tudi njihova kočija. Oče župan, Peter Selan, se je tukaj pre-

svitlemu knezu in škofu v priprostih a srčnih besedah zahvalil v imenu občine za veliko radost in čast, katero so bili tega dne s svojimi p. n. gospodi sojubilanti Dobrovi izkazali, želeč jim blagoslova in pomoči božje tudi za prihodnost. Prevzvišeni imeli so tu za vsakega, ki je bil v njihovej bližini, prijaznih očetovskih besedi, ki so prihajale iz srca in segale navzočim v srce. Slednjič podelili so nam vsem skupaj še apostolski blagoslov, na kar so se odpeljali tja v Razore. Tukaj so zopet izstopili, da so blagoslovili novo znamenje Križanega. Po blagoslovu znamenja imeli so do zbranih kratak in ginljiv ogovor. Od tod podali so se peš tja skoz Draževnik, kjer so ob cesti pod Komanijo blagoslovili drugo novo znamenje: Kristusa na Križu.

Od tod so šli gori v Komanijo, ter so počastili dom vrlega g. dr. Jos. Marinko-ta, c. kr. gimnazijskega profesorja novomeškega. Po kratkem odmoru tukaj, odpeljali so se z nekaterimi p. n. soslavljenici med pokanjem topičev in slovesnim zvonenjem tja skoz vas Podsmreko na državno cesto in po tej v Ljubljano. Nekaj p. n. gospodov jubilatov povrnilo se je pa nazaj na Dobrovo, da so tukaj prenočili.

V predvečer slavnostnega dne se je o mraku zažigal doli na mlaki pod farovžem v proslavje umetni ogenj onim p. n. gospodom slavljencom, ki so bili že tega večera tukaj.

Vso slavnost poveljevalo je poleg drugega ves čas tudi kaj krasno in ugodno vreme; res, bil je to dan, ki ga je naredil sam Gospod. — Ta prelepi dan petindvajsetletnega jubileja prevzviš. gospoda knezoškofa in prečastitih gospodov sošolcev ostal bode zapisan v tukajšnji kroniki poznim potomcem v trajni spomin; Dobrovčani pa, kateri smo ga doživeli, ga pa itak nikdar pozabili ne bomo.

Upamo pa tudi, da se ga bodo prevzvišeni in prečastiti gospodje slavljenici vedno radostno nazaj spominjali, ter da so vzeli iz Dobrove sè seboj na svoja domovja najboljše utise. Bog daj, da se ob svoji štiridesetletnici vsi čvrsti in krepki zopet pri naši dobri Mamki Božji zbero slaviti svoj imenitni zgodovinski dan!

Vrli Dobrovčani so pa tudi dejansko pokazali, kako cenijo in ljubijo svojega prevzvišenega knezoškofa in z njim vred ves duhovski stan. Slava jim vsakemu posebej in vsem skupaj preiskrena! Duh krivih prerokov, dokler tako trdno in živoverni ostanete, pri njih nič opravil ne bode. In v tem naj jim bode tudi za vse prihodnje čase največji ponos, največja čast!

Presvitlemu knezoškofu in polnonaslovljenim gospodom slavljencom pa za slovo še enkrat navdušeno zakličemo: „Bog, in pomoč njegova bodi z Vami vedno in povsod! Marija dobrovska čuvaj, vodi in varuj Vas do najskrajnejših dni človeškega življenja! Živel!

Iz Dobrove, dne 20. septembra. — Lepa pobožnost „šmarnih maš“ se je tukaj ob najlepšem vremenu vršila; romarjev je prihajalo obilno. Vseh obhajancev v farni cerkvi bilo je med tem časom nekaj nad 4000. Sklep te božjepotne slovesnosti bil je letos v resnici veličasten. V saboto pred „Marijinim imenom“ prišel je na Dobrovo presvitli gospod knezoškof Dr. Anton Bonaventura Jeglič. Pomagal je spovedovati domačim in drugim gospodom spovednikom pobožne romarje v saboto zvečer in v nedeljo zjutraj skozi celih 11 ur. Potem je imel v nedeljo „Marijinega imena“ (dne 11. t. m.) ob 10. uri dopoldne izborna 50 minut trajajočo pridigo, katerej je sledila slovesna pontifi-

P. n.

Prečastiti duhovščini, gospodom uradnikom in slav. občinstvu naznanjam ter se priporočam, da imam

veliko zalogo v suknenem blagu.

Tudi nepremočljive lodne iz kamelnih dlak za haveloke ponudim po najnižji ceni. Ravno tako izvršujem obleke po najnovjšem kroju in nizki ceni, po dogovoru tudi na obroke. Ustreči hočem vsaki želji cenjenih gg. naročnikov. Za okusno delo jamčim.

Z odličnim spoštovanjem

(122-10)

Jakob Mikolič.

„Slovarček“,

(204-2)

jako pripravna knjiga, se nemščine, in

„Anglež“,

se angleščine za potrebo naglo in brez učitelja priučiti. Dobi se po 55 kr. pri izdajatelju Jos. Paulln-u v Ljubljani, Marijin trg št. 1, kakor tudi v mnogih drugih knjigarnah, poštnine povsod prosto. Plačilo naročilu v pisemnih markah pridjati, je najpripravneje.

Kovaški meh, sredne velikosti, ošpice vrste, čisto nov in v prav dobrem stanu je po ugodni ceni na prodaj pri Aug. Žabkar-ju v Ljubljani, Marije Terezije cesta. (205-2)

Ženitna ponudba. Tridesetletni samec, kateri ima 6000 gl. gotovine, želi se poročiti z dekletom ali vdovo v primerni starosti, katera ima približno toliko premoženja kot on. Isti hoče v lepem in prijaznem trgu na Kranjskem otvoriti svojo trgovino in gostilno. Ponudbe sprejema A. Kališ, posredovalni zavod v Ljubljani. (194-3)

Naročila na

Tómasovo žlindro in kajnit

sprejema za novomeški okraj tudi
kmetijska podružnica v Novem mestu

in sicer

pri g. Fr. Perko-tu. (209-2)

Za vsa mizarska dela,

za stavbe, cerkveno in sobno opravo, po najnovjšem slogu

(105-11)

se priporoča

Alojzij Kobe,

mizarski mojster v Metikli, z dovršeno preskušnjo na c. kr. tehnološnem obrtnem muzeju na Dunaju.

Karol Planinšek

Ljubljana, Stari trg

priporoča ob času vinske trgatve grozdni sladkor (Traubenzucker), nadalje veliko zalogo špecerijskega in kolonijalnega blaga, kakor tudi špirta, finega pristnega slivovca, drožnika in ruma

na debelo in drobno. (212-2)

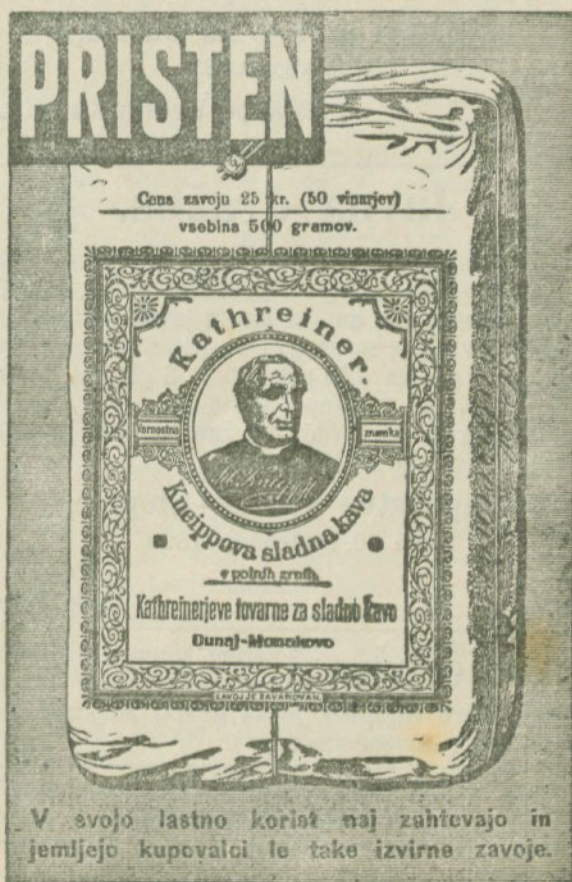
Prav dober glasovir

je na prodaj. — Več se lahko poizvé v Toplicah št. 39. (206-2)

Posestvo na prodaj.

Isto obstoji iz zidane hiše, iz gospodarskih poslopij in orodja; k temu pripada veliki sadni vrt, njiya za 11 mernikov posetve in hosta. Vse je v dobrem stanu. Polovica cene lahko na posestvu ostane. — Več pové lastnica Marija Gorenc, Brezovo pri Studencu št. 2. p. Raka. (211-2)

Domačija se odda v najem ali prodaja; ista obstoji iz hiše in vseh gospodarskih poslopij, njiye za 12 mernikov posetve ter iz vinogreda. — Več se izvé pri Antonu Klinc, posestnik v St. Jurju, p. Mirnapeč. (210-2)

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

P. T.

Podpisani se priporočam prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu za vsakovrstna

podobarska naročila,

katera bodem lično, točno ter po delu primernih cenah izvršil.

Narisek predložim že preje, predno se prične kaj delati, da v slučaju, ako bi prvi ne ugajal, lahko z drugim postrežem.

Velespoštovanjem

Franc Ciber,

podobar.

(218 - 1)

Novo mesto, Ljubljanska cesta št. 41.

Hiša z dvema sobama, s 4 orali zemlje, hlevom in kletjo je na prodaj v Žabji vasi nad studencem. Vse je še novo. — Več se izve ravno tam.

Za vinograd na Trški gori nad Novim mestom iščem poštenega, pridnega ter izurjenega

vincerla,

ki mora biti oženjen, brez otrok ali z majhno družinico. Službo ima nastopiti z novim letom. — Več se izve pismeno pri g. Fran Didič-u v Idriji. (228)

Hiša z vsem gospodarskim poslopjem in tremi njivami se odda v najem ali proda po ugodni ceni. V hiši je dosedaj trgovina z mešanim blagom, gostilna in tobačna trafika. — Več se izve pri Janez Bukovc-u na Vel. Loki.

Razglas!

Od sindikata nemško-viteškega reda v Beču, kot zapuščinske oblasti, se vsi oni upniki, koji imajo do zapuščine po dné 12. avgusta 1898 v Črnomlju na Kranjskem brez oporoke zamrlem gospodu Viljemu Vesel, duhovniku n. v. r. balaje v Avstriji in v pokojenem župniku ondi kake terjatve staviti, pozivljejo, da taiste pri sindikatu Wien I., Singerstrasse 7, ali pa pri od tega pooblaščenem oskrbništvu n. v. r. komendi v Metliki na Kranjskem naznanijo in podprejo ustmeno do 30. septembra 1898 ob 10. uri dopoldne, ali pa do tega časa pismeno prijaviyo.

Na kasneje prijavljene terjatve do zapuščine, če po plačilu naznanjenih terjatev doide, se ne bode oziralo, kakor če so zadobili upniki zastavno pravico.

Syndikat n. v. r. na Dunaju,

dné 26. avgusta 1898.

L. S.

Moric pl. Weittenhiller s. r.,

dvorni svètnik.

(201 - 3)

Javna dražba.

Za obzidanje novega pokopališča pri Šmihelskem pokopališču vršila se bode v pondeljek dne 3. okt. 1898 ob 3. uri popoldne na lici mesta javna zmanjševalna dražba. Obzidanje znaša 121 kurentnih metrov, katero je prroačunjeno na 726 gld., to je 6 gld. en kurentni meter. Varščine (vadium) je vložiti 10%. — Natánčnejši pogoji se zvedó pri županu Josip Zorc-u v Kandiji in pa pred dražbo.

Županstvo Šmihel-Stopiče,

dné 30. septembra 1898.

Župan:

Josip Zorc,

(225)

Male orglje s petimi spremenimi, v dobrem stanu, kakor tudi en klavir (kratki) dobro ohranjen, je na prodaj po nizki ceni v hiši št. 82 v Novem mestu. (146 - 8)

Hiša blizu farne cerkve in kolodvora, v kateri je že več let gostilna, odda se v najem s 1. januarjem 1899. — Več se izve pri Franc Zorc-u v Trebnjem. (203 - 2)

Zahvala.

Podpisani se najprisrčneje zahvaljuje slavnemu občinstvu in prijateljem za dosedanji obisk v gostilni pri „Stari pošti“ v Mokronogu ter se oprošča, da se ni mogel zaradi obilega posla osebno zahvaliti in posloviti. Priporočaje se še za nadaljni obisk v Celji v gostilni „Narodnega doma,“ ostanem

z velespoštovanjem

Ignac Majcen,

gostilničar.

(221)

Grajščina Pleterje,

ki ima 2100 oralov hoste, sprejme takoj

lovca (logarja)

isti mora biti neoženjen, zvest in dober strelec. Prosilci za to službo, ki naj bi bili vsaj trideset ali več let stari in imajo dobra spričevala, naj pošljejo svoje ponudbe grajskemu oskrbništvu v Pleterjah. kjer se izvejo vsi nadaljni pogoji. (224)

Hiša v najem.

Čisto novo predelana Barborič-eva hiša v Novem mestu št. 227., v bližini pošte in davkarije, se odda takoj v najem. Hiša obstoji iz štirih sob in kuhinje, k hiši pripada tudi vrt. — Več se izve ravno tam.

Bukvovezna dela

napravi

lepo in točno po primerno nizki ceni

Krajčeva bukvoznica v Novem mestu.

Posestvo (domačija)

na Brezovici pri Sv. Ani pol ure od Mokronoga oddaljeno se odda v najem ali proda. Isto obstoji iz dveh hiš in vseh gospodarskih poslopij ter orodja, 6 oralov njiv, pašnikov in travnikov, močno doraslega gozda in iz več sadnih vrtov. Vse je v prav dobrem stanu. — Več se izve pri Franc-u Penca v Mokronogu.

kalna sv. maša, katero je daroval prevzvišeni ob asistenci 13terih drugih p. n. gospodov duhovnikov.

Popoludne ob 3. uri opravil je prevzvišeni se zgoraj omenjenimi gospodi duhovniki slovesne pete litanijske zahvalne pesmijo. Po dokončanem svetem opravilu v cerkvi, blagoslovil je prevzvišeni gospod knezoškof z vso slovesnostjo tam na pripravnem prostoru med cerkvijo in šolo zvonjav pod milim nebom gasilno orodje tukajšnje „prostovoljne požarne brambe“ ob navzočnosti vseh ostalih p. n. gospodov duhovnikov in vpričo na stotine zbranega ljudstva — domačega in tujega. Moštvo prostovoljnih gasilnih društev iz Dobrove, Polhovega gradca, Viča in zastopnik enakega društva iz Šentvida nad Ljubljano bilo je v svoji uniformi opravi in je delalo pri tem častni špalir. Po dovršenem slovesnem tem blagoslovu imel je prevzvišeni do zbranih gasilcev precej dolg, jedernat in ginljiv ogovor, v katerem jim je priporočal, da prihite ob času nesreče iz ljubezni do Boga bližnjemu na pomoč. Varujejo naj pa tudi sebe in druge pred večnim ognjem. Želel jim je, da bi jim ravnokar blagoslovljenega gasilnega orodja ne bilo treba nikdar rabiti; če bi pa le nesreča požara nastala, naj jim vrlo služi v čast Bogu in bližnjemu v pomoč.

Presvitli gospod knezoškof podal se je nato z drugimi p. n. gospodi duhovniki v župnišče, kjer se mu je g. načelnik preiskreno zahvalil za tako veliko milost in visoko čast, ki jo je izkazal prevzvišeni v svojej očetovski naklonjenosti tukajšnjemu prostovoljnemu gasilnemu društvu.

Na to je sledila javna tombola na korist društvene blagajni. Obnesla se je prav pošteno in vršila se v najlepšem redu. Vseh dobitkov bilo je 126. Vse te dobitke darovali so vrli ljubljanski dobrotniki, deloma enaki dobrotniki iz spodnje in zgornje Šiške ter iz Dolnic, Viča kakor tudi zavedni domači občani in gg. Rant in Hribar iz Polhovega Gradca, gosp. dr. Jos. Marinko in domači kaplan g. Iv. Meršolj. Pokazali so s tem svoja blaga in zlata srca. Tudi so ob tem nekateri pripomogli z gmotnimi prispevki društvene blagajni. Tombola bila je dobro obiskana; a še veliko boljše bila bi se obnesla, da ni zločinska roka peklenškega hudodelca bila kruto umorila naše mile državne matere presvitle cesarice Elizabete. Vsled tega izostalo je več povabljenih prostovoljnih gasilnih društev, katera bi se bila sicer polnoštevilno naše slavnosti in javne tombole udeležila.

Vsem udeleženi prostovoljnimi gasilnimi društvom, katera so nas tega dne osebno počastila, vsem darovalcem obilih dobitkov in onim, ki so ob tem več ali manj globoko posegali v žep za gmotno podporo društvu ter ostalemu občinstvu navzočemu pri tej slavnosti, osobito pa še gospodu knezoškofu dr. Ant. Bonaventuri Jegliču in ostalim p. n. gospodom duhovnikom za tako slovesne obrede blagoslovljenja našega gasilnega orodja, bodi s tem preiskrena javna zahvala izrečena z usklikom: Bog plačaj in povrni vsem skupaj in vsakemu posebej milijonkrat! Bog in pomoč njegova bodi vedno in povsod ž njimi!

Presvitli gospod knezoškof odpeljal se je iz Dobrove slavnostnega dne popoludne malo pred 5. uro med navdušenimi „živijo“ in „slava“ klici, zvonjenjem in med veličastnim gromenjem topičev. Živel blagi in mili vladika!

Včeraj, dne 19. t. m. bilo je v naši farnej cerkvi mrtvaško opravilo po presvitli cesarici Elizabeti, katerega se je naše prostovoljno gasilno društvo v svoji uniformi-opravi korporativno vdeležilo. Sveto opravilo

izvršil je naš uzorni in blagi gospod župnik Anton Lovšin kaj ginljivo.

Vse tukajšnje prebivalstvo britko toguje za presvitlo cesarico Elizabeto, to milo in preblago materjo avstrijskih narodov. Naj vživa večno radost v svetem raj!

Domače vesti.

(Cesarjeva zahvala.) Župan Hribar je prejel od c. kr. deželnega predsedstva za Kranjsko nastopno nazaanilo: Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je vsled razpisa Nj. Ekscelece c. kr. ministerskega predsednika, kot ministra notranjih stvari, ddo. 1. septembra letos št. 6927 blagovolilo najmilostneje dovoliti, da se 472. na županskem shodu zbranim slovenskim občinskim predstojnikom za poslano udanostno brzojavko sporoči Najvišja zahvala.

(V upravnishstvo „Glasbene Maticice“ v Novem mestu) so bili pri obnem zboru 17. sept. t. l. izvoljeni naslednji gg.: dr. P. Defranceschi, dr. Fr. Detela, Jos. Medved, O. Skale, Milan Škerlj, dr. J. Schegula in dr. E. Volčič. — Pouk v glasbeni šoli za igranje na klavir, gosli in cello se je uže pričel, pouk v petju i drugih predmetih se prične ta teden; vpisuje se še pri gospodu Josipu Medvedu, trgovcu na mestnem trgu. Tudi to zimo se priredi več koncertov, pri jednem bode vodil sam Matej Hubad petje nekaterih po njem harmonizovanih narodnih pesnij.

(Sadjarska razstava v Ljubljani) je odpovedana, na Dunaju pa ne. Na Dunaju se bo vršila razstava sadja mesca novembra namesto od 1. do 9. oktobra, kakor je bilo prvotno določeno. Čas dunajske razstave se bode pozneje natančneje določil.

(Dolenjska železnica.) Občina Trebenj prosila je, da bi se napravila postaja za osebe med Mirnopečjo in Trebnjem, in sicer pri stražnici št. 13 na Ponikvah. Načrt je na merodajnem mestu načeloma sprejet. Politični ogled vršil se bo prihodnje dni.

(Deželni odbor kranjski) bo oddajal mesca oktobra t. l. bike plemenjake belanske-pingavske (cikaste) pasme, kakor tudi nekaj sive pasme proti povračilu polovice nakupnih stroškov in sicer v prvi občinan, v drugi vrsti pa tudi zasebnim živinorejcem. Prošnje za bike naj se pošljejo do 6. oktobra t. l. deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani. Vsakteri prošnji je priložiti tudi 10 gld. predplačila, kateri znesek se pa dotičnemu vrne, če se mu bik ne podeli.

(V bolnišnico Usmilj. bratov v Kandiji pri Novem mestu) se je sprejelo meseca avgusta 68 bolnikov, koncem julija jih je ostalo 27, skupaj 95. Od teh se jih je ozdravilo 39, zboljšalo 16, neozdravljeni bili so 3. Umrli so trije in sicer prvi vsled kostne gnjilobe, eden vsled legarja in eden vsled jetike. V oskrbovanji ostalo jih je 34. Oskrbovalnih dnij se je nabralo tekem preteklega meseca 1089.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu sept. 1898 je 155 strank vložilo 46.309 K 2 h, 111 strank vzdignilo 43.292 K 17 h, toraj več vložilo 3.016 K 85 h, 16 strankam se je posojil izplačalo 17.300 K, stanje vlog 1.093.047 K 10 h, denarni promet 195.206 K 10 h.

(Most čez Krko) bo skorej gotov, le malo stvari je še za napraviti, kar bo do srede oktobra gotovo. Ali se bo odprtje slovesno vršilo in kedaj, ne vemo povedati. Nekaj podatkov o mostu navedemo

tukaj, kateri utegnejo bralce „Dol. Novic“ zanimati. Most sam, brez dozidanja, tedaj samo železni dél, je dolg 75 metrov, širok 7 metrov, od tega srednji tir za vozove 4 metre 60 cm., ob obeh straneh pa za pešce po 1 met. 20 cm. Vsa železnina tehta 341.230 in pol kilogramov, to je nad 6000 starih centov ter stane 79.932 glđ. 46 kr. Visočina nad vodo znaša 12 metrov. S tem mostom spolnil se je načrt, ktereга so že Francozje pred skoro 100 leti nameravali izvesti. Tudi pokojni nadinženir Leinmüller je pri preložitvi karlovske ceste se na to oziral, ter z novo cesto krenil od Zegatove hiše proti Vindišarju, to je na isto točko, kjer danes novi most stoji. Z odprtjem novega mosta bo tudi stara in velika nepravilnost odpravljena, in to je mitnica, ktera bo na Slatnik prestavljena.

(„Dolenjsko pevsko društvo“) napravi v nedeljo 2. oktobra 1898 ob 1. uri popoldne izlet v Belo cerkev. Sodeluje slavna meščanska godba. Vozovi na mestnem trgu. Odbor.

(Nova občina.) Od občine Brusnice odločila se je Orehovca ter postala lastna občina. Prvi župan je Franc Potočar iz Stare vasi.

(Ljubljanska efektna loterija.) Javno žrebanje srečk loterije, katero je Njegovo Veličanstvo presvtili cesar deželnemu stolnemu mestu Ljubljani Najmilobstneje dovoliti blagovolil, vršilo se bode nepreklicno dne 4. oktobra letos ob šestih zvečer ob intervenciji občinskega sveta v mestni dvorani. Ker se bode to žrebanje že v nekoliko dneh vršilo, utegne nakupovanje srečk sedaj tem živahneje postati, ker je ta loterija, ki ima 2700 glavnih in pristranskih dobitkov v vrednosti 100.000 kron, nenavadno bogato opravljena in se glavni dobitki na željo onega, ki ga bode zadel, tudi v gotovini izplača. Srečke po kroni dobiti je v vseh ces. kr. tabačnih trafikah, loterijskih kolekturah in menjalnicah.

(V Brusnicah) se bo 9. oktobra t. j. 19. nedeljo po binškošnih slovesno blagoslovila prenovljena cerkev sv. Družine, ki je bila 50 let opuščena. Več o tem povemo prilično.

(Pasji kontumac) je upeljan vsled pasje stekline do 20. decembra t. l. v črnomaljskem okraju v vsi občini Metlika, potem v vaseh Boldraž in Slamna vas v občini Radovica; v Čurilah, Rosalnici, Radovici in Želebej v občini Podzemelj ter Grabrovec, Gorenja in Dolenja Lokvica in Trnovec v občini Lokvica. Vsi psi v tem ozemlju, ki niso na verigi ali ne nosijo trdne in zanesljive torbe iz kovine, zapadejo v pokončanje konjedereu, njih lastniki pa ojštri kazni.

(Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov) s sedežem v Celji je razposlalo vabila za pristop k društvu vsem gg. odvetnikom, notarjem in njih uradnikom širne Slovenije. Ti se oglašajo dan na dan, ter vračajo pristopne izjave; do sedaj oglašanih je bilo 80 rednih članov. Kot ustanovnik je na novo pristopil gosp. dr. Fran Mayer, odvetnik v Šoštanji, najmlajši odvetnik na Štajerskem, kar je za društvo veselo znamenje. Isto šteje sedaj štiri ustanovnike: gg. dr. Jerneja Glančnik-a, odv. v Mariboru, Antona Svetina, c. kr. not. v Pliberku na Koroskem in dr. Fran Mayer, odv. v Šoštanju. — Kot podpornika sta pristopila gg. dr. Iyan Dečko, odvetnik v Celju in Kazimir Bratkovič, c. kr. notar v Gorenjem gradu. — Da se bode kmalo zamoglo prilično določiti število članov, prosi se uljudno, da blagovolijo vsi tisti gg. šefi in uradniki, kateri iz katerih koli vzrokov ne nameravajo k društvu pristopiti, vabila kratkim potom vrniti.

Društvo ima velevažen namen vzgajati in podpirati slovenske odvetniške in notarske uradnike, posebno pa gojiti tesnopis, kojega potreba se je zadnji čas tako živo pokazala, ter osnovati si lastno bolniško blagajno. Vsled tega je pa tudi tisto vredno vsestranske podpore, da bode potem svoji nalogi kos. Sicer je zanimanje za to društvo postalo živahneje, odkar je svoj delokrog razširilo, ter se postavilo na odločno narodno staljšče, kar kaže že to, da so se javili uradniki od vseh strani širne Slovenije, da se udeležijo občnega zbora.

(Dirka „kluba dolenskih biciklistov“ Novo mesto) bode dne 9. oktobra 1898. Vspored dirke: 1. Dirka priredi se od Krške vasi do Novega mesta — 40 km; start pri km 111/2 blizu Krške vasi. cilj pri km 71/2 v Kandiji. 2. Dirka smejo vsi klubovi člani s kolesi, ki so najmanj 12 kg težka in imajo zavore. Vodiči so izključeni. 3. Prvi na cilj dospeli dirkač dobi naslov „Prvak dolenskih biciklistov za leto 1898/99“ dobitki v vrednosti 80 kron in častno svetinjo; drugi in tretji dobita darila v vrednosti 60 in 40 kron. Vsaki dirkač, ki prevozi progo v 90', dobi tudi častno svetinjo. 4. Vloga 5 kron plača se na startu. Prijave sprejmejo se le do 7. oktobra 1898. Vrsta se žreba na startu. 5. Prepire mej dirkači reši neovržno startna oziroma ciljna komisija. 6. Dirkači zbirajo se dne 9. oktobra t. l. v „Nar. domu“ v Brežicah ob 10. uri dopoldne. Odhod iz Novega mesta ob 7. uri zjutaj. Skupni obed v Brežicah. Pričetek dirke točno ob 3. uri popoldne. 7. Na cilju igra sl. novomeška godba. 8. Ob 5. uri zvečer zbiranje v gostilni g. Pintar-ja v Kandiji, kjer igra novomeška godba; naznanitev rezultata in razdelitev dobitkov; prosta zabava. Za prenočevanja tujih kolesarjev skrbi klub. 9 V slučajih neugodnega vremena bo dirka z istim vspreedom dne 16. oktobra 1898. Prosi se obilne vdeležbe. Gostje dobro došli!

ODBOR.

(Požar.) V četrtek 20. septembra ob 8. uri zvečer nastal je ogenj v hiši Mihe Žuliča v Ostrcu, občine Kostanjevica. Nihče ni bil doma, torej niso čisto nič rešili. Pogorelo je pa še enajst posestnikov. Radi pomanjkanja vode je bilo težko gasiti, hiše pa so bile vse lesene. Vsa škoda je cenjena na 13.200 glđ., zavarovanega pa je le za 3.900 glđ. Nastal je ogenj, ker je gospodinja neprevidno s pepelom ravnala. Pogorelci so res usmiljenja vredni, ker nimajo niti hiše, niti kruba. Zato pa prosimo, naj se vsimli kedo teh siromakov.

(Rop.) Dne 21. septembra ulomila sta neznanu roparja v zaprto hišo 73letnega Jakob Kotarja, po domače Anže na Primskovem, litijskega sodn. okraja. Prerezali so slamnato streho, in eden roparjev je tako skozi streho v hišo zlezal in zapahnjena hišna vrata odprl. Z opaženima obrazoma in okroglo svetilnico stopila sta k postelji, kjer je Kotar spal, nastavila kuhinjske nože nanj in zahtevala denar, sicer ga koj zabodeta. Kotar se je izgovarjal, da ima denar v hranilnici; ko pa le bolj grozita, in ga manjši s pestjo po glavi udari, je vstal iz postelje ter hotel iz shrambe denar dati. Roparja mu potegneta ključ iz rok in sama iz omare vzameta listnico s 35 glđ. Potem stopita z žuganjem k postelji Kotarjeve žene, preiščeta posteljo in ker ničesar ne najdeta, zabode jeden Kotarja za vrat, vendar ne nevarno, ker je z roko odmahnil. Ko vidita Kotarja krvaveti, in ugledata, da je njegova hči iz sesedne sobe skozi kuhinjsko okno ušla ter zunaj kričala in prihitivši njen brat s puško

vstrelil, sta pobegnili. Kotar je vsled zgube krvi in groznega strahu resno bolan.

(Današnji list) obsega deset strani.

Domača banka.

Kreditna in eskomptna banka — akcijska družba — v Ljubljani.

Pod tem imenom hoče „Splošno kreditno društvo“ v Ljubljani ustanoviti banko za vse naše pokrajine, t. j. za Kranjsko, Južno Štajersko, Slovensko Koroško, Goriško, Istro in Trst.

Splošno kreditno društvo — registrovana zadruga z omejeno zavezo — začne poslovati s 1. oktobrom t. l. V upravnem, odnosno v nadziralnem odboru so naslednji gg.: Filip Supančič, stavbenik in hišni posestnik, predsednik; Ferdinand Starè, c. kr. okrajni sodnik v pokoju in posestnik, podpredsednik; Jan. Dejak, c. kr. pomorski častnik v pokoju, tovarnar in posestnik; Josip Lenarčič, deželni poslanec, tovarnar in posestnik; Dr. Danilo Majaron, odvetnik in deželni poslanec; Anton Putrih, hišni posestnik in trgovec; Viktor Rohrmann, hišni posestnik in trgovec; F. M. Schmitt, hišni posestnik in trgovec; Kornelij Gorup, podjetnik; Fr. Kollmann, hišni posestnik in trgovec; A. Klein, deželni poslanec, podpredsednik trgovinske zbornice, hišni posestnik in lastnik tiskarne; Ivan Lininger, hišni posestnik in trgovec. Vrh u teh so pa društvu pristopile že najboljšje in najuglednejše domače firme.

„Splošno kreditno društvo“ delalo bode z vsemi močmi na to, da se prej ko mogoče ustvari bančna akcijska družba, a zato potrebni kapital naj se ravno potem „Splošnega kreditnega društva“ takorekoč kristalizira, a da bode banka uspevala, da postane mogočna, in da bode ustrezala vsem potrebam zlasti slovenskih pokrajin, zato je potrebno, da se je oklenejo vsi rojaki.

Ne da se tajiti, da smo v naših pokrajinah v narodno-gospodarskem oziru že veliko dosegli. Za hipotečni in za kmetijski kredit je v vseh pokrajinah, izvzemši Primorje, že dobro preskrbljeno. To je dejstvo, katero ni le resnično in veselo, ampak katero nas mora tudi vzpodbujati k nadaljevanju začetega dela in nas napotiti, da popolnimo še obstoječe praznote na polju narodno-gospodarske organizacije.

Prva naloga naša v tem oziru je, da si uredimo trgovske kreditne razmere, ker le tako oživimo industrijo in pospešujemo domačo trgovino in obrtnijo.

Vse to more storiti samo banka, katera nas zveže s svetovnim tržiščem in z avstro-ogersko banko.

Tako, kakor se je tekom desetletij posrečilo, iztrgati iz tujih rok naš kapital za kmetijski stan, tako bi banka poskrbela domačemu trgovstvu potrebni denar in pripomogla domači kupčiji, obrtniji in industriji do samostalnosti, do uspeha in do veljave.

Čim mogočnejša bode banka, čim večjo zaslombo najde v naših pokrajinah, tem sigurnejši in večji bodo njeni uspehi, in že sedaj smo pričrjani, da bode naša bodoča domača banka znamenitega gospodarskega pomena za ves narod in naše dežele.

Glavni delež — pozneje delnica — znaša 100 gld. (§ 28. pravil določuje, da zamorejo biti izvoljeni upravnim svetnikom le tisti člani, ki so vplačali najmanje 10 glavnih deležev po 100 gld.) Delež naj se vplača takoj ali pa naj se vplača vsaj 20%, ostanek pa osem dni po pozivu; vplača se po položnici ali osebno v pisarni na Dvornem trgu h. št. 3. v Ljubljani.

Prošnja.

Z novim šolskim letom je odprla zopet dijaška kuhinja ubogim dijakom svoja vrata ter podpisanemu prinesla novih skrbi.

Letinja je sicer dosti bolja mimo lanske, živila bodo ceneja, ali gladko vendar ne bode šlo kuhinjskemu vodstvu, ako ga ne bi zdatno podpirali mladino-ljubi slovenski, kajti preveliko je število, ki se dan za dnevom useda k mizi. Opoldne je treba položiti na mizo 56, zvečer pa 40 žlic. Krivi temu so dobrotniki sami, ker so mi zadnji čas, deloma vže po pričetku šole vsilili nekatere dijake, kojih bi nikakor ne bil sprejel, da mi jih niso ravno oni poslali. Nadejam se pa, da sedaj tudi kuhinje ne bodo pozabili s svojimi darovi. Nekateri dijaki nekoliko plačujejo — skupno 25 gld. mesečno, nekaterih očetje pa bodo pripeljali nekaj živil, vendar pa bode treba poglavitno še izprositi.

Zato prosim v imenu siromašnih dijakov: dobrotniki, ostanite mi zvesti — pristopite še drugi, četudi le z malimi mesečnimi darovi. Bog Vam bode velik plačnik! Neizrečeno pa se mi vstreže, ako mi se dopošlje živil, kakoršnih koli, ker vse potrebujem. Meščani, okoličani, usmilito se revnih dijakov, pa tudi podpisanega!

Dr. Jos. Marinko.

V Novo Mesto vračujoča se pisma:

Schwarzenberg'sche Bräuerei, Budweis — R. Z., Himberg — Canestrela Teresija, Isolla della Scalla — Golob Franz, Fiume — Jazbec Franz, Leoben — Moritz Läch, Wien — Stupica Franca, Ribnica — Popovič Fran, Beeskerek — Mornor Janko, loco — Bralno društvo, Kostanjevica — Zaretti, Volossa — Smiljanič Janko, Cleveland — Hribar Majk, Calomet — Gazvoda Franz, Calomet — Kčevr Jože, Calomet — Murn Jože, Calomet — Sibic Josefa, Indiana — Derganc Andrej, S. Francisko — F. B. v. B., Wien VIII/1 — Srebernak Jože, Laurium — Stubler Jože, Great Falls — Levakovič Mica, Dutovlje — Ogrinc Franc, Donavitz — Robas Johann, loco — Tribnik Amalia, Zreče — Krese Martin, Cernembl — Hrovat F., loco — Kovačič Jože, loco — Smiljanič Franz, Augsburg — Danijanovič Daniel, Neumarkt — Pečnik Ljudevit, Radoljica — Papež Johanna, Kočevje — Cupringarca, Ljubljana — Turk Fani, Ljubljana — Hrovat Maria, Moreland — Drenik Jože, Lipik — Matezan Anton, Karlovac — Ferščinaz Neža, Ljubljana — Rudman Jernej, Servola — Pintar Franz, Lipik — Skufca Jakob, Wassington — Sajovic Joh., Calomet — Murgelj Josefa, Zagreb — Močan Johann, Trifail — Piškur Maria, Obermosel — Gašper Franc, Celovec — Poletti Gina, Zara — Primc Maria, Leoben — Zmagoslav, Landstrass — Zupančič Franz, Videm — Salohar Franz, Leoben — Predovič Marta, Leadville — Reba Georg, Williamsburg — Zimmermann Anton, Hongh.

Stanfl Aloisia, Ljubljana — Kubenik Jura, Samobor — Dauernd 23053, Rudolfshcim — Judan Johann, Št. Jernej — Spatzek Maria, Liebenau — Spatzek Maria, Liebenau — Hočevnar Fani, St. Paylo — Sešek Alojzi, Radolca — Paulič Anton, Veliki Olej — Bajuk Anna, Fužina — Mihalovič Eduard, Veldes — Dollenc Ludvik, Ljubljana — Koritnik Anton, Ljubljana — Simc Franca, Leoben — Jazbec Franca, Leoben — Petrič Anton, Triest — Dragelj Josef, Ried — Pleskovic Franc, Zagreb — Spurgar Antonija, Graz — Rohaček Martin, Görz — Murn Josef,

Lourjem — Bolte Franca, Laibach — Karplus Albertus, Wien — Grandovec Maria, Trst — Gorjup Josefa, Trebelno — Golob, Laibach — Janžekovič Jernej, Chicago — Jurič Marko, Chicago — Videtič Jakob, Lanoson — Bobnar Karl, Cleveland — Golobič Janez, Leoben — Badovinac Maks, St. Pölten — Hildebrand Karl, Wien — Dragelj Niko, Bayern — Brezovar Anca, Fiume (dva) — Kral Anton, Eleo — Juran Lukas, Walton.

Darovi za novomeško dijaško kuhinjo.

Od 15. julija dalje so darovali: Gosp. kaplan J. Dolinar 3 gld.; gosp. župnik Jurij König 4 gld.; gosp. župnik Jan. Golob 4 gld.; gosp. župnik Mat. Kralj 5 gld.; gosp. župnik Ant. Golobič 5 gld.; gosp. župnik A. Kukelj 5 gld., gospodje zbrani na Dobrovi 6 gld.; gosp. župnik Mat. Kolar 5 gld.; gosp. svetnik J. Kinsky 6 gld.; gosp. župnik J. Pavlin 5 gld.; gosp. dr. K. Slanc 50 gld.; gosp. Mih. Saje, župnik 2 gld.; gosp. župnik Jan. Babnik 10 gld. — Proseči, naj se kuhinje spominjajo še drugi dobrotniki, se toplo zahvaljuje

Dr. Jos. Marinko.

Loterijske številke.

Gradec	17. septembra	85	26	10	82	47
Trst	24. „	71	1	6	20	11

ZAHVALA-

Dovoljujem si izrekati slavnemu občinstvu za toliko in tako odkritosrčno izraženo mi sočutje v dolgotrajnej mojej bolezni, za pojave tako iskrenih in splošnih simpatij najtoplejšo zahvalo.

Dr. Janez Vaupotič,

(217) c. kr. okr. zdravnik v Novem mestu.

Zahvala.

Dne 4. in 14. avgusta je nama podpisanimi vsled strele pogorelo najino poslopje. Zavarovana sva bila pri banki „Slaviji“, katera je dala škodo takoj ceniti, ter je zavarovalnino popolnoma izplačala. Jaz, Franc Kirar v Germuljah nisem še nobenkrat plačal zavarovalnine; šele nekaj dni pred požarom sem se dal zavarovati pri banki „Slaviji“, katera mi je pa vse eno škodo plačala.

Zatoraj se toplo zahvaljujema in banko „Slavijo“ vsakteremu najtoplejšo priporočava.

V ŠKOCIJANU, dne 16. avgusta 1898.

Martin Rohrmann,
stalni zastopnik,
Anton Kirar,
potovalni zastopnik,
priči.

Franc Kirar l. r.,
Anton Cvet l. r.,
poškodovanca.

Potrjuje:

Občinski urad v Škocjanu,
dne 16. septembra 1898.

Kopina.
župan.

(232)

Zemljišče s hišo in z vsem gospodarskim poslopjem je na prodaj v Ždinji vasi št. 3. Vse je še v dobrem stanu. — Več se izve pri lastniku Franc-u Saje, posestnik v Ždinji vasi št. 3. p. Št. Peter pri Novem mestu. (225—1)

Hiša z vsem gospodarskim poslopjem odda se v najem sama za se ali pa z njivami. Ista je oddaljena 1/4 ure od Mokronoga. — Natančneje se izve pri lastniku Ignac-u Majcen v Mokronogu.

Izjava!

Popisani izjavim, da besede, katere sem proti Jožefu Tisovcu, posestnik na Gorenjem Polju izrekel, prekličem.

Gorenje Polje, dne 15. septembra 1898.

(230)

Anton Lavrič, m. p.

Zahvala.

V soboto 24. sept. nastal je na Gor. Polju ogenj. Vnel se je iz neznanega vzroka pód Martina Špelko in bil na mah ves v plamenu. Nevarnost je bila za vso vas grozno velika. Pridni vaščani, posebno pa prav dobro izvežbani topliški gasilci pod vodstvom načelnikovega namestnika gosp. Janez Sitarja, ki so bili silno hitro na mestu in z vsem naporom prav spretno delali, so vas, ki je bila zgubljena videti, rešili.

Zahvaljujem se toraj poleg Bogu pridnim sosedom in slavnemu „Topliškememu gasilnemu društvu“ za ves trud in požrtvovalnost.

GORENJE POLJE, 26. sept. 1898.

(219)

Jožef Klinc.

Dražbeni oklic.

C. kr. okrajna sodnija v Trebnjem naznanja, da se je na prošnjo c. kr. finančne prokurature v Ljubljani v imenu Mihe Šivac mašne oziroma ubožne ustanove dovolila prostovoljna javna dražba imenovane ustanove lastnih sodno na 490 gld. in 3100 gld. cenjenih posestev vlož. štev. 15. in 16. kat. občine Velika Loka, ter se v to svrhu odredil edini narok na 11. oktobra t. l. ob 9. uri dopoldne na licu mesta, eventuelno tudi na prihodnje dneve s tem pristavkom, da se bodo omenjeni posestvi oziroma deli istih le za ali nad cenilno vrednost največ ponujajočemu proti takojšnjemu plačilu oddali.

Varščine je pred ponudbo položiti 10% na roke c. kr. sodnega komisarja, ktera se vračuni dostalcu v skupilo.

Zemljeknjižni izvleček, cenilni zapisnik in dražbeni pogoji se lahko pogledajo v tukajšnji pisarni v navadnih uradnih urah.

C. kr. okr. sodišče v Trebnjem, oddelek I,
dné 27. septembra 1898. (220)

Hiša v prav dobrem stanu, z dvema sobama, kletjo in vrtom, v katerem se pridelava čez 5 mernikov krompirja, je na prodaj v Šmihelu. — Več se izve pri Valentin-u Žura v Šmihelu. (223—1)

Posestvo na prodaj v Svibnem blizo farne cerkve. Hiša z gospodarskim poslopjem v dobrem stanu, njive, travniki, bukov, kostanjev in smrekov gozd, vsega skupaj 30 oralov, se iz proste roke za 2700 gld. prodaja. Denar je precej ali pa po dogovoru tudi na letne obroke plačati. Posestvo je posebno ugodno za živinorejo ali kupčijo z lesom. Ponudbe sprejema Opravništvo „Dol. Novic“ v Novem mestu. (226—1)

Hiša s celo kmetijo se prostovoljno prodaja. Kmetija obstoji iz hiše, štale, poda, lepega sadnega vrta, lepe njive, gozda in vinograda s zidnico. Vse je v prav dobrem stanu, meri 25 johov, je cenjeno na 2300 gld. ter se nahaja v davčni občini Vinica, vas Drežnik h. št. 3. Kupec naj se zglaš pri Martin Malneriču v Črnomlju. (227)